

Roll No. 2015686017

173

Total No. of Questions : 27]

[Total No. of Printed Pages : 8

SS

2035

ਸਲਾਨਾ ਪਰੀਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ

MARKETING MANAGEMENT

(Business and Commerce Group)

(Marketing and Salesmanship Trade)

Paper-II

(Panjabi, Hindi and English Versions)

(Evening Session)

Time allowed : 3 hours

Maximum marks : 60

ਨੋਟ : (i) ਆਪਣੀ ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਦੇ ਟਾਈਟਲ ਪੰਨੇ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਕੋਡ/ਪੇਪਰ-ਕੋਡ ਵਾਲੇ ਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾ-ਕੋਡ/ਪੇਪਰ-ਕੋਡ

173 ਜ਼ਰੂਰ ਦਰਜ ਕਰੋ ਜੀ ।

ਨੋਟ : ਅਪਣੀ ਉੱਤਰ-ਪੁਸਤਿਕਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਥ ਪਰ ਵਿਸ਼ਾ-ਕੋਡ/ਪੇਪਰ-ਕੋਡ ਵਾਲੇ ਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾ-ਕੋਡ/ਪੇਪਰ-ਕੋਡ 173 ਅਵਸ਼ਯ ਲਿਖੋ ।

Note : You must write the subject-code/paper-code 173 in the box provided on the title page of your answer-book.

(ii) ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਲੈਂਦੇ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਪੰਨੇ ਗਿਣ ਕੇ ਦੇਖ ਲਓ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਟਾਈਟਲ ਸਹਿਤ 30 ਪੰਨੇ ਹਨ ਅਤੇ ਠੀਕ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਹਨ ।

ਉੱਤਰ-ਪੁਸਤਿਕਾ ਲੈਂਦੇ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਥ ਗਿਣਕਰ ਦੇਖ ਲੋ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਟਾਈਟਲ ਸਹਿਤ 30 ਪ੍ਰਥ ਹਨ ਅਤੇ ਠੀਕ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਹਨ ।

Make sure that the answer-book contains 30 pages (including title page) and are properly serialled as soon as you receive it.

173-SS-600

[Turn over

(vii) **ਭਾਗ-II** ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 11 ਤੋਂ 22 ਤੱਕ 4-4 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਕੁੱਲ 12 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ, ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ 8 ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਸਹੀ ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਇੱਕ ਪੇਜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ।

ਭਾਗ-II ਮੇਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੰਖਿਆ 11 ਤੋਂ 22 ਤੱਕ 4-4 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਕੁੱਲ 12 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ। ਇਨਮੇਂ ਸੇ ਕਿਸੇ 8 ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਮੇਂ ਦੇ। ਇਨਮੇਂ ਸੇ ਕਿਸੇ ਆ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਾ ਉੱਤਰ ਏਕ ਪੇਜ ਸੇ ਅਧਿਕ ਨ ਹੋ।

In Part-II Question No. 11 to 22 are total 12 questions of 4 marks each, out of which 8 questions are compulsory to attempt. Answer should be clear and to the point. The answer of each question should not be more than one page.

(viii) **ਭਾਗ-III** ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 23 ਤੋਂ 27 ਤੱਕ 6 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਹਨ, ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਿੰਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 2 ਸਫ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ।

ਭਾਗ-III ਮੇਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੰਖਿਆ 23 ਤੋਂ 27 ਤੱਕ 6 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਹੈ। ਇਨਮੇਂ ਸੇ ਕਿਸੇ ਆ ਤੀਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਕਾ ਉੱਤਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਮੇਂ ਲਿਖਿਏ। ਇਨਕਾ ਉੱਤਰ ਦੋ ਪੇਜਾਂ ਸੇ ਅਧਿਕ ਨ ਹੋ।

In Part-III Question No. 23 to 27 are of 6 marks, give answer of any three questions in clear words and to the point. The answer of these questions should not be more than two pages.

ਭਾਗ-I

ਭਾਗ-I

Part-I

1. ਬਾਜ਼ਾਰੀਕਰਣ ਕੀ ਹੈ ?	1
ਵਿਪਣਨ ਕੀ ਹੈ ?	1
What is Marketing ?	1

(4)

2. ਉਤਪਾਦ ਪਾਰਟਾ ਵੀ ਤੈ ?
उत्पाद पारणा क्या है ?
What is product concept ?
1
1
1
3. 'ਬਾਜ਼ਾਰੀਕਰਣ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਆਮਦਨ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰਦਾ ਹੈ' ਠੀਕ ਹੈ ਜਾਂ ਗਲਤ ?
'विपणन राष्ट्रीय आय में वृद्धि करता है' ठीक है अथवा गलत ?
'Marketing increases national income' - is correct or incorrect ?
1
1
1
4. ਸੁੱਚ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਪੂੰਜੀ ਪਾਰਟਾ ਵੀ ਤੈ ?
शुद्ध कार्यशील पूंजी अवधारणा क्या है ?
What is net working capital concept ?
1
1
1
5. ਵਿੱਡੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦਾ ਕੋਈ ਇਕ ਉਦੇਸ਼ ਦੱਸੋ ।
वित्तीय प्रबन्ध का कोई एक उद्देश्य बताओ ।
Give any one objective of financial management.
1
1
1
6. ਸਮਾਜੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਵਿਚ ਨਿਵੇਸ਼ਿਤ ਪੂੰਜੀ, ਆਮਦਨ ਅਰਜਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸਾਧਨ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ- ਠੀਕ ਹੈ ਜਾਂ ਗਲਤ ?
स्वाई सम्पत्तियों में निवेशित पूंजी, आय अर्जित करने का साधन बन जाता है- ठीक है अथवा गलत ?
Capital invested in fixed assets, becomes the source of earning- is correct or incorrect ?
1
1
1
7. ਪੂੰਜੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵੀ ਤੈ ?
पूँजी बाजार क्या है ?
What is capital market ?
1
1
1

173-SS

(5)

8. ਵਪਾਰਕ ਪੱਤਰ ਵੀ ਤੈ ?
व्यापारिक पत्र क्या है ?
What is commercial letter ?
1
1
1
 9. SEBI ਵੀ ਤੈ ?
SEBI क्या है ?
What is SEBI ?
1
1
1
 10. ਸਟਾਕ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਉ ।
स्टॉक एक्सचेंज की परिभाषा दीजिए ।
Define stock exchange.
1
1
1
- ਭਾਗ-II**
भाग-II
Part-II
11. ਬਾਜ਼ਾਰੀਕਰਣ ਦੀ ਆਧੁਨਿਕ ਪਾਰਟਾ ਦੇ ਤੱਤਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਵਰਣਨ ਕਰੋ ।
विवणन की आधुनिक अवधारणा के तत्वों का संक्षेप में वर्णन कीजिए ।
Describe in brief the elements of modern concept of marketing.
4
4
4
 12. ਬਾਜ਼ਾਰੀਕਰਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਵਰਣਨ ਕਰੋ ।
विवणन के उद्देश्यों का संक्षेप में वर्णन कीजिए ।
Describe the objectives of marketing in brief.
4
4
4
 13. ਬਾਜ਼ਾਰੀਕਰਣ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਲਾ ਹੈ ਜਾਂ ਵਿਗਿਆਨ ? ਵਿਵੇਚਨਾ ਕਰੋ ।
विवणन प्रबन्ध कला है या विज्ञान ? विवेचना कीजिए ।
Is marketing management an art or science ? Discuss.
4
4
4

173-SS

[Turn over

14. पठ ठी सिआदा वठन दा दवठन वठे ।
 4
 यन अधिकतम करने का वर्णन कीजिए ।
 4
 Explain wealth maximization. 4
15. द्वापव व्हिउ दे लॅड्डन दा मीधेप दवठन वठे ।
 4
 व्यावसायिक वित्त के लक्षणों का संक्षेप में वर्णन कीजिए ।
 4
 Discuss in brief the features of business finance. 4
16. पूनी मीवठन ठी पूड्डाव्हिउ वठन दाले उँडां दी मीधेप व्हिआविआ वठे ।
 4
 पूनी संरचना को प्रभावित करने वाले तत्वों को संक्षेप में ब्याख्या कीजिए ।
 4
 Explain briefly the factors influencing capital structure. 4
17. रीम चलडुठि पूनी दी भाउता ठी उठि वठन मभे व्हिउठे नड दाले विसे उठ उँडां दी मीधेप व्हिआविआ वठे ।
 4
 कार्यशील पूनी की मात्रा निश्चित करते समय विचार किए जाने वाले कोई चार तत्वों को संक्षेप में ब्याख्या कीजिए ।
 4
 Explain briefly any four factors to be considered at the time of determining working capital requirement. 4
18. पूनी सनार दी पर्विडी उे उठरा वठे ।
 4
 पूनी बाजार की प्रकृति पर चर्चा कीजिए ।
 4
 Discuss the nature of capital market. 4
19. पृथग्विद सनार दी डूमिवर उे नैट लिखे ।
 4
 प्राथमिक बाजार की भूमिका पर नोट लिखो ।
 4
 Write a note on role of primary market. 4

173-SS

20. पृथग्विद पूनी सनार अडे दुने पॅपठी पूनी सनार व्हिउ अउठ मपसट वठे ।
 4
 प्राथमिक पूनी बाजार तथा द्वितीयक पूनी बाजार में अन्तर स्पष्ट कीजिए ।
 4
 Differentiate between primary capital market and secondary capital market. 4
21. एउठन भुदरा उे मीधेप नैट लिखे ।
 4
 याचना मुद्रा पर संक्षेप नोट लिखें ।
 4
 Write a short note on call money. 4
22. मीधेप व्हिउ मटाव औवमसेन दीआ व्हिमेसदण्ट दी उठरा वठे ।
 4
 संक्षेप में स्टॉक एक्सचेंज की विशेषताओं को चर्चा कीजिए ।
 4
 Briefly discuss the characteristics of stock exchange. 4
- उठरा-III**
भाग-III
Part-III
23. सनारीवठन दी पठिडणम व्हिउ । सनारीवठन ठी मँड पृवठ दीआ द्वापव व्हिआदण्ट व्हिउ मँड उे भउँडदपुठन व्हिउ मभेविआ नंदर है ? एिम वठन दे मभेवठन व्हिउ उठव व्हिउ ।
 1+5=6
 विणणन की परिभाषा दीजिए । विणणन क्ये सभी प्रकार की व्यावसायिक क्रियाओं में सर्वाधिक महत्वपूर्ण क्यों समझा जाता है ? इस कथन के समर्थन में तर्क प्रस्तुत कीजिए ।
 1+5=6
 Define marketing. Why is marketing considered to be the most important of all types of business activities ? Give arguments in support of the statement. 1+5=6

173-SS

Turn over

24. ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? ਇੱਕ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ । 1+5=6

ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕੀਜੀਏ । 1+5=6

What is meant by financial management ? Explain the functions of a financial manager. 1+5=6

25. ਵਿੱਤੀ ਨਿਯੋਜਨ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? ਇਸ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ । 1+5=6

ਵਿੱਤੀ ਨਿਯੋਜਨ ਕੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕੀਜੀਏ ।

1+5=6

What is meant by financial planning ? Explain its importance. 1+5=6

26. ਪੂੰਜੀ ਮਾਰਕਿਟ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ । ਇਸ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਵੀ ਵਰਨਣ ਕਰੋ । 2+4=6

ਪੂੰਜੀ ਮਾਰਕਿਟ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਜੀਏ । ਇਸਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਵੀ ਕੀਜੀਏ ।

2+4=6

Discuss the concept of capital market. Explain its functions also. 2+4=6

27. ਓ.ਟੀ.ਸੀ.ਈ.ਆਈ. ਕੀ ਹੈ ? ਇਸਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਵਰਨਣ ਕਰੋ । 1+5=6

ਓ.ਟੀ.ਸੀ.ਈ.ਆਈ. ਕੀ ਹੈ ? ਇਸਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਵਰਨਣ ਕੀਜੀਏ ।

1+5=6

What is OTCEI ? Explain its objectives in brief. 1+5=6